

[Undervisningsministeren.]

Tiden snart er kommet til at tage i alt Fald visse Punkter i Højskole- og Landbrugs-skoleloven op til Revision, og jeg har derfor i Ministeriet gjort et forberedende Skridt dertil. Det er da en Selvfølge, at selv om dette Lovforslag, hvad jeg naturligvis meget maa ønske, skulde blive vedtaget at den høje Rigsdag i Løbet af Vinteren — og jeg tror, det vilde være klogt at gøre det, jeg tror, alt ligger saadan, at det burde ske, da der er meget stærk Trang til denne Lov og meget stærke Ønsker om at faa den —, selv om det maatte ske, maa jeg naturligvis forbeholde mig, hvis det i Løbet af nogle Aar kommer til en Revision af Landbrugs- og Højskoleloven paa de Punkter, hvor der skal tilvejebringes Ligestilling, at Husholdningsskoleloven ændres i Overensstemmelse dermed.

Jeg har derfor ikke villet skride til store Ændringer i Udvalgets enstemmige Indstilling, men der er dog et Punkt, hvor jeg har ment allerede nu at maatte toretage en Forandring, nemlig med Hensyn til Betingelserne for at opnaa Statstilskud og for Understøttelse til Husholdningsskolernes Elever. De Tal paa Aarselever, som Udvalget foreslog, og som unægtelig stemmer med de Tal, der findes i Landbrugsskole- og Folkehøjskoleloven, var efter min Mening alt for lave, og hvad man nu end kan mene om Folkehøjskoler, maaske ogsaa om Landbrugsskoler — det vil vi jo komme til at drøfte, naar et Forslag om Revision eventuelt til sin Tid maatte blive forelagt —, mener jeg, at for Husholdningsskolernes Vedkommende gælder det i høj Grad om, at vi ikke ved en ny Lovgivning, et forøget Statstilskud, giver Anledning til, at der oprettes en hel Mængde ganske smaa Skoler ud over Landet, Skoler, som er saa smaa, at de hverken med Hensyn til Materiel eller Lærerkræfter eller paa anden Maade bliver i Stand til at give en fyldig praktisk og teoretisk Undervisning. Derfor har jeg ment det rigtigt allerede nu at forhøje det Antal Aarselever, som kræves dels til at opnaa Statstilskud, dels til at opnaa Elevunderstøttelse, med saadant noget som en Trediedel.

Lovforslagets Gennemførelse vil naturligvis koste nogle Penge. Det er ogsaa derfor, man ønsker det fra Husholdningsskolernes Side. Man hævder, efter min Mening

med Rette, at det er vanskeligt for de ubemidlede Samfundsklasser i tilstrækkelig Grad at sende deres unge Piger hen paa disse Husholdningsskoler, de har ikke Raad dertil. Men naar vi forøger baade det direkte Statstilskud til Skolerne og Elevunderstøttelserne, mener man, efter min Mening med Rette, at videre og bredere Lag kan faa Lejlighed til at drage Nytte af denne Undervisning. Men saa er det ogsaa klart, at dette Lovforslags Gennemførelse vil koste en Del Penge. Hvis man regner med de nu bestaaende Husholdningsskoler, vil dets Gennemførelse koste i alt 65 700 Kr. mere end nu, nemlig 35 700 Kr. for de direkte Tilskuds Vedkommende og 30 000 Kr. til Elevunderstøttelserne. Der er imidlertid den Mulighed, at dette Lovforslags Gennemførelse kan fremkalde flere Skoler og større Skoler, og det er jo ogsaa Meningen, at det skulde fremkalde en større Tilgang af Elever, særlig fra de ubemidlede Samfundsklasser, hvilket naturligvis vil medføre, at Statens Udgifter vokser. Ogsaa af den Grund er det nødvendigt, at vi tager et vist statsfinansielt Hensyn. Naar jeg derfor har forhøjet det Antal af Aarselever, som er Betingelsen for at faa Statstilskud og Elevunderstøttelse, er det altsaa dels af statsfinansielle Hensyn, dels af Hensyn til Skolerne, som helst skulde være af nogenlunde Størrelse for derigennem at blive virkelige gode Skoler.

De bestaaende Husholdningsskoler skal dog ikke føle sig forurolet af denne Forhøjelse af Elevantallet, for der er i Lovforslaget skabt en Overgangstid, saa at de Skoler, der allerede er anerkendt og faar Tilskud, indtil Udløbet af Finansaaret 1934—35 vil kunne fortsætte paa de gamle Vilkaar, men saa skulde Lovens forøgede Statstilskud have medvirket til, at Skolerne fik større Tilgang og derved blev bedre. Jeg haaber, dette maa ske, og jeg anbefaler Lovforslaget til det høje Tings velvillige Behandling.

Formanden: Jeg giver derefter Ordet til det ærede 3die Medlem for 5te Kreds (S. Rasmussen), for at han kan forelægge et tidligere anmeldt Lovforslag.

Ordføreren for Forslagsstillerne (S. Rasmussen): Det Lovforslag, som jeg her ved har den Ære at forelægge for det høje Ting, er maaske ikke saa direkte